

Yttrande över remiss från Naturvårdsverket gällande jakt på sälarterna 2025–2026

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) anser att:

- Beslut om licens- och skyddsjakt på säl bör ta hänsyn både till effekter på populationsnivå och till djurvälståndseffekter för en god jaktetik.
- Sälarnas påverkan på fisket, särskilt det småskaliga fisket, är betydande. De växande sälpopulationerna orsakar skador på både fångst och redskap, vilket leder till stora ekonomiska förluster för det småskaliga fisket.
- Skadeförebyggande åtgärder mot säl behöver utvecklas ytterligare.
- Det bör ställas striktare villkor vid bärning, av djurskydds- och förvaltningsskäl.
- Provtagning avseende hälsostatus och miljöindikatorer är fortsatt viktig.
- Data om skadeskjutning bör sammanställas som underlag till beslut om jaktmetoder och vidare forskning.
- Jakt på säl från båt bör liksom tidigare medföra krav på särskild utbildning och regelbundna skjutprov bör övervägas.
- Eftersom licens- och skyddsjakt inte i tillräcklig utsträckning begränsar sälpopulationerna finns det en risk att skadorna på både fisk och fiskbestånd kommer att öka i takt med växande sälpopulationer.

SLU representerar olika perspektiv på säljakten därav kan åsikterna divergera och de som medverkat har gjort det i olika delar av yttrandet.

Generella synpunkter

Precis som vid annan jakt så anser SLU att Naturvårdsverket vid beslut om licens- och skyddsjakt på säl både behöver ta hänsyn till arternas biologiska förutsättningar och djurvälståndseffekter för en god jaktetik. Det finns ett antal riskfaktorer som är specifika för säl, i och med att jakten till delar kan utföras från ett rörligt objekt, mot ett annat rörligt objekt, i vattnet.

SLU anser att en del i utvärderingen av licens- och skyddsjakten bör vara att undersöka säljägarnas attityder och vanor genom vetenskapliga metoder. Även licensjaktens effekter på populationers rörelsemönster, skadeförebyggande åtgärder mot säl, sälars hälsostatus och effekterna för det individuella djuret bör undersökas närmare.

Vid beslut om licens- och skyddsjakt är det viktigt att sälars hälsostatus och bifångst av säl vägs in.

När det gäller sälarnas påverkan på fiskbestånden råder det fortfarande kunskapsbrist kring hur, och i vilken omfattning, olika sälpopulationer påverkar olika fiskpopulationer. Det finns inga övergripande studier som visar att sälar generellt har en negativ inverkan på fiskpopulationer i stort. Däremot finns vetenskapliga studier som pekar på att gråsälens predation kan ha en betydande påverkan på lokala fiskbestånd, exempelvis minskningen av vuxen gädda i Östersjöns skärgårdar. Andra studier visar att sälar kan konsumera stora mängder av kommersiellt viktiga arter.

Under de senaste decennierna har sälpopulationerna ökat, med undantag för knubbsälpopulationerna som har stabiliserats under de senaste tio åren (se nedan). Eftersom jaktkvoterna sätts i enlighet med HELCOM:s och OSPAR:s förvaltningsmål, som syftar till att sälpopulationerna ska nå sin bärförmåga (carrying capacity), förväntas populationerna fortsätta öka eller förbli stabila även med dessa jaktkvoter. Detta innebär att skador på fisk, fisket, fiskeredskapen och en potentiell påverkan på fiskbestånden inte kommer att minska, utan snarare öka.

Jaktkvoterna för sälpopulationerna ligger under de gränsvärden som fastställts av Carroll et al. (2024), samt HELCOM:s och OSPAR:s vilka följer förvaltningsmålet om en fortsatt återhämtning av våra sälpopulationer. En fortsatt återhämtning innebär att sälpopulationerna ska fortsätta öka tills de når 80 % av sin bärförmåga (carrying capacity). När populationerna når denna nivå förväntas tillväxten avstanna, vilket leder till en stabilisering av populationerna.

För att gråsälpopulationen i Östersjön ska fortsätta återhämta sig krävs att den årliga antropogena dödligheten hålls under 1 900 individer (Carroll et al., 2024). Detta tak är dock beräknat utifrån en mindre population på cirka 55 000 sälar, medan den nuvarande populationen uppskattas till 60 000–70 000 individer. Denna kvot inkluderar även bifångade sälar, men den exakta omfattningen av bifångst i

Östersjön är okänd. Dock vet vi att fisket med hög risk för bifångst har minskat signifikant. Kvoten är satt för att följa HELCOM:s rekommendationer, där forskare förespråkar att sälpopulationerna ska öka till 80 % av sin bärförmåga. Trots pågående jakt kommer populationen därför fortsätta att växa – något som även bekräftats under de senaste tio åren. En växande sälpopulation medför ökade skador på fisket (Suuronen et al., 2023; Kauppinen et al., 2005; Königson, 2007; Königson et al., 2009; Vetemaa et al., 2021) samt en potentiellt större påverkan på fiskbestånden.

När det gäller knubbsälpopulationen vore det fördelaktigt om populationsräkningarna färdigställdes innan jaktkvoter fastställs och slutsatser om populationens utveckling dras. Enligt vetenskapliga studier (Hårding et al., 2018) har knubbsälpopulationen i Skagerrak nått sin bärförmåga, vilket bekräftas av den observerade stabiliseringen av populationerna, se figur nedan.

Det finns oklarheter kring påståendet om att knubbsälpopulationerna minskar, vilket anges i Havs- och vattenmyndighetens regeringsuppdrag (2024). Rapporten visar en minskning i Skagerrak från 2019–2023. Det är dock viktigt att notera att 2019 året var året då flest knubbsäl räknats under de senaste 100 åren, vilket påverkar jämförelsen. Tittar vi på resultaten från räkningarna ser vi att populationsutvecklingen för knubbsäl är beroende av vilka år vi väljer att inkludera i analysen. Om man i stället beräknar ett genomsnitt över sex eller tio år framträder ingen negativ trend, snarare en stabilisering, baserat på data hämtade från Naturhistoriska riksmuseet.

En begränsad licensjakt på en population som nått carrying capacity går inte emot Helcoms omstridda sälrekommendation att populationen inte ska minska med mer än 10% över 10 år. Inte heller licensjakten som infördes 2022 verkar ha påverkat populationerna.

Därmed kommer dessa jaktkvoter inte minska sälskador i fisket och inte heller sälens predation på fiskbestånd. Att följa Helcom rekommendationen ses dock inte som en ekosystembaserad förvaltning då man inte tar hänsyn till hur andra delar av ekosystemet kan påverkas och nya förvaltningsmål och strategier har efterfrågats för att få en balanserad förvaltning i Östersjön (Suuronen et al., 2023).

Dynamiken i marina ekosystem är komplex, och sälarnas ekologiska roller varierar mellan populationer, ekosystem och tidsperioder. Generellt sett har toppredatorer positiva effekter på de ekosystem de lever i, men det råder fortfarande stor kunskapsbrist om hur säl påverkar fisk, och vice versa. Detta gäller även för säl- och fiskpopulationerna i ekosystemen längs Sveriges kust (Lundström et al., 2025). Därför är det inte möjligt att generellt påstå att sälpopulationer har en negativ inverkan på fiskbestånd och ekosystem.

Vad som däremot är känt är att säl i vissa områden kan konsumera betydande mängder fisk, och för vissa arter kan sälarnas konsumtion överstiga det fisket tar ut

(Hansson et al., 2017; Bergström et al., 2022b). Vetenskapliga studier visar även att gråsälens predation kan ha en betydande påverkan på mängden vuxen gädda i Östersjöns skärgårdar (Bergström et al., 2022a, b). En ny storskalig analys visar dessutom att gråsälens predation kan bidra till ett regimskifte i kustzonen, där rovfiskbestånd slås ut och storspigg tar över, vilket påverkar kustekosystemets funktion (Olin et al., 2024).

Det framgår i regeringsuppdraget från 2025-02-06 (LI2024/01995, LI2025/00281) till Naturvårdsverket, SLU och Formas att: "Naturvårdsverket ska underlätta för jakt till skydd av sårbara fiskbestånd och lämna förslag på åtgärder för att kunna genomföra begränsningar i säl- och skarvpopulationerna." Samt "Vetenskapliga studier behöver genomföras i syfte att dokumentera och ge ändamålsenlig kunskap till förvaltningen rörande betydelsen av bestandsreglerande jakt och i vilken mån avsaknad eller begränsning av predation från säl och skarv kan bidra till och påskynda fiskbeståndets återhämtning." För att jakt ska ge mätbara effekter på fiskbestånden är det avgörande att den blir bestandsreglerande och inte fortsatt utformas för att möjliggöra tillväxt i sälpopulationerna.

Låga jaktkvoter leder i stället till ökande sälpopulationer, vilket varken minskar sälskador på fisket eller reducerar predationens eventuella effekt på fiskbestånden. Samtliga sälpopulationer i Sverige är antingen ökande eller stabila. SLU anser därför att det aktuella förslaget varken underlättar jakt till skydd av sårbara fiskbestånd eller minskar skadorna på fisket. Förslaget bidrar inte heller till att begränsa sälpopulationerna, trots att detta är ett tydligt regeringsuppdrag ([Regeringen vill stärka fiskbestånden - nya uppdrag om jakt på säl och skarv - Regeringen.se](#)).

Det är också nödvändigt att klargöra hur de mål som Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten följer för sälpopulationerna (HELCOM och OSPAR) ska uppfyllas i samspel med andra mål, såsom Havs- och vattenmyndighetens mål om livskraftiga fiskbestånd och ett hållbart kustfiske.

Specifika synpunkter

2. Antal sälar som får fällas i respektive geografiskt område

SLU instämmer i behovet av att dela upp det föreslagna antalet gråsälar som får fällas i lämpliga områden längs östkusten, baserat på var behovet är som störst utifrån effekter av tidigare jakttryck, rapporterade skador, lekområden för fisk, mm. SLU saknar en mer genomgående beskrivning av sälpopulationens hälsostatus och mortalitet av andra orsaker än jakt, vilket kan ha bäring på om förslaget antal sälar som får fällas är väl balanserat. Ett stort antal sälar dör vid bifångst av fiske varje år. Det bör införas krav på att sådan bifångst rapporteras. SLU menar att det är viktigt att hänsyn tas till hälsostatus och bifångst vid beslut om jaktkvoter.

2.5.1. Jakt på gråsäl i Östersjön under två perioder

Är förslaget att dela upp jakten på gråsäl i Östersjön i två perioder lämpligt?

Om målet är att underlätta för jakt och att normalisera synen på jakt som en förvaltningsåtgärd inom sälförvaltningen i syfte att minska den totala skadebilden för fiske, samt potentiell påverkan på fiskbestånd, så går förslaget att förändra från licensjakt till skyddsjakt emot syftet.

Ett skäl som anges för den länsvisa indelningen är att sälpopulationen ska ha minskat på regional nivå i centrala Östersjön. Det finns i dagens läge inga publicerade siffror över sälpopulationerna i Sverige, men enligt de siffror som årligen publiceras på luke.fi. i Finland finns ingen nedgång i centrala Östersjön. De siffror som finns från NRM visar på en minskning, men enbart under ett år och därmed bör man inte dra för stora slutsatser utifrån dem.

Är länsvis fördelning av jakten under den första perioden en effektiv metod för att förebygga allvarliga skador?

Nej, detta är inte en effektiv metod att förebygga skador. Jakten kommer att utföras av dem som har vilja och förutsättningar. Säljakt är en jakt som kräver skicklighet, vilja och resurser. Om syftet är att ha en jakt som effektivt förebygger skador bör vi inte begränsa jakten utan snarare arbeta för att underlätta för att möjliggöra jakt.

Vilka för- och nackdelar ser ni med att period två bedrivs som licensjakt jämfört med skyddsjakt?

Se ovan om begränsning av jakt inte skapar effektiv jakt.

Finns det skäl till en annan fördelning av antalet gråsäl per län för att bättre uppnå syftet med jakten?

Då det är lite oklart vilket syftet är med denna uppdelning av jakten så är det svårt att yttra sig i denna fråga.

2.5.2. Skyddsjakt på gråsäl i Västra Götalands- och Hallands län

Vilka för- och nackdelar ser ni med att tillåta begränsad skyddsjakt på gråsäl i Västra Götalands- och Hallands län?

I de svenska inventeringarna har det inte noterats gråsäl i Öresund, Kattegatt och Skagerrak sedan 2012 (SMHI, Sharkweb). SLU ställer sig därmed frågande till denna uppdelning och anser att fördelning av gråsäl till västkusten bör läggas i kvoten för Östersjön.

Kvoten är klart högre än det antal djur som finns i länen. Det kommer därför att skjutas extremt få djur på västkusten. SLU känner inte heller till något fall där

yrkesfiskare specifikt angett gråsäl som skadegörare i länen. Om det är så bör den enskilda yrkesfiskaren kunna söka licens för detta.

2.5.3. Skyddsjakt på knubbsäl i Västra Götalands-, Hallands- och delar av Skåne län

Vilka för- och nackdelar ser ni med att tillåta begränsad skyddsjakt på knubbsäl i Västra Götalands-, Hallands och delar av Skåne län?

Begränsningen av att jakten enbart får ske i anslutning till yrkesfiskare redskap gör att jaktutfallet blir mycket begränsat. Skyddsjakt kommer inte att hjälpa till att skydda utsatta fiskbestånd lika effektivt som licensjakt. Men jämfört med att yrkesfiskare skall söka egna tillstånd som under 2024 är det en fördel och underlättar jakt.

Om ett syfte med jakten är att skydda fiskbestånd i om den akuta situation som torsken och andra rovfiskar befinner sig i längs västkusten skulle en väl tilltagen licensjakt mer effektivt skydda fiskbestånd än en skyddsjakt.

En skyddsjakt för att hjälpa yrkesfisket bör tillåtas även i augusti månad. Anledningen till uppehållet är framför allt för att inte störa sälarna under flyginventeringarna, som troligtvis i sig är ett mycket störande moment då alla sälkolonier flygs över med helikopter eller flygplan vilket får dem att fly ner i vattnet. Det diskuteras att jakt kan påverka att sälar skräms ner i vattnet under tider då de byter päls och att detta skulle påverka sälarna negativt. Det finns heller inga vetenskapliga studier som visar att sälar, om de blir störda under pälsbytet, spenderar längre tid i vattnet än om de inte är störda och att detta därmed leder till energimässig kostnad vilket gör argumentet för att öka fredningstiden spekulativt. I augusti finns inte heller någon möjlighet att det skjuts lakterande honor, detta är ett skäl till den övriga stopptiden.

Finns det skäl till en annan fördelning av antalet knubbsälar per län för att bättre uppnå syftet med jakten?

Kvoten för Västra Götaland bör höjas främst från Skånes kvot. I Skåne är möjligheterna för jakt av säl mycket begränsade på grund av skyddsområden och i dessa område bedrivs det dessutom enbart begränsat fiske. Det fiske som är mest utsatt för sälskador längs västkusten är det s.k. läppfisket vilket sker övervägande i Västra Götaland. Här finns också förutsättningar för att en jakt skall ske med utbildade jägare och lämpliga områden. Det hade även varit lämpligt att få räkningarna på knubbsäl från 2024 klara innan jaktkvoter mm sätts. I nuläget är det inte statistiskt säkerställt att populationerna minskar. Licensjakten år 2022 verkar inte heller ha påverkat populationen då vi såg en ökning av populationen 2022 till 2023.

Att populationerna stabiliserar sig och vi har fler eller färre sälar räknade över åren tyder snarare på att de uppnår carrying capacity vilket föreslås ske med Skagerrak populationen (Hårding et al., 2018).

2.5.4. Skyddsjakt på vikare i Norrbottens-, Västerbottens och Västernorrlands län

Är den föreslagna begränsningen av skyddsjakt till specifika skador och platser där yrkesfiske bedrivs lämplig?

Fritidsfisket med nät är rikligt i dessa län och om fritidsfiskare ska ha samma rättigheter att skydda sina redskap som yrkesfisket bör även de kunna få möjlighet att söka skyddsjakt. Skyddsjakt på eget initiativ är klart bättre än att söka enskilda tillstånd som under 2024.

2.5.5. Skyddsjakt på vikare i Gävleborgs län

Vilka för- och nackdelar ser ni med att tillåta begränsad skyddsjakt på vikare i Gävleborgs län?

SLU får rapporter om ökade skador på nätfiske orsakade av vikare. En skyddsjakt på vikare är positivt för att minska dessa skador.

3. Jakttider samt områden och tid för inventering

Beslut om skyddsjakt på gråsäl på västkusten föreslås ske under knubbsälarnas kutnings- och pälsbyteperiod, vilket, vid störningar, även kan påverka inventeringen av knubbsäl. Detta bör beaktas vid beslut om ev. skyddsjakt på gråsäl på västkusten.

SLU ser positivt på att hänsyn tas till kutnings-, pälsbytes- och inventeringssperioder vid beslut om jakttider för gråsäl, men menar att det finns behov att ytterligare ta hänsyn till och studera detta, enligt slutsatserna i Naturvårdsverkets rapport Reproduktionsperioder och andra störningskänsliga perioder hos säl (Härkönen m.fl. 2023).

3.3. Tid för skyddsjakt på knubbsäl

Se under 2.5.3

4. Annan lämplig lösning

SLU anser att förebyggande skadeåtgärder, såsom sälsäkra redskap och sälavvisande metoder behöver ytterligare forskning och utveckling.

Det är möjligt att vissa av de nämnda åtgärderna kan ge temporära positiva effekter, men i stort sett alla förslag som anges kräver en stor omställning och en ökad tidsåtgång för fiskaren i fråga. Fiskare är redan hårt ansträngda pga. av dålig

lönsamhet och sviktande fiskbestånd. Att därmed föreslå att fiskaren efter en hel arbetsdag även ska sätta sig att vakta sina redskap är inte en lämplig lösning. Att hitta nya fiskeplatser eller att fiska andra tider på dygnet skapar merarbete, kan leda till mindre fångster, sämre lönsamhet och i förlängningen till sämre säkerhet.

Sälskrämmor nämns som ett förslag, det kan noteras att sälskrämmor kostar runt 100 000 kr beroende på hur de ska användas och därmed utformas. De skrämmor som finns idag har en räckvidd på 50 meter. SLU har testat sälskrämmor för att skydda fiskbestånd i vikar, för att skydda laxfällor samt för att skydda garnfisket. Resultaten från försöken är inte lätta att tyda. SLU ser möjligheter att skydda enstaka fasta redskap, men om sälen vet att det finns föda så kan även sälskrämmorna fungera som en matklocka.

5. Rutiner för och omfattning av bärgning och provtagning

En stor andel sälar bärgas inte vid säljakten. Enligt en sammanställning av data från Naturvårdsverket över fällda sälar mellan 2015 och 2023 så bärgades 56 % av gråsälarna och 69 % av knubbsälarna (Rathjen, 2023). Bärgning av säl är viktig ur flera aspekter. Vid bärgning kan det bekräftas att sälen avlidit och träffbilden på sälen kan undersökas. Resurser i form av kött, skinn och fett kan tas tillvara, och möjligheterna till provtagning ökar. Bärgning kan underlättas av att jakt utförs på grundare vatten samt kortare skjutavstånd. Vid jakt från land kan båtförare ingå i jaktlaget, och vid jakt från båt kan motorn vara på, för att snabbare nå fram till sälen. Dykare kan ingå i jaktlaget för att bärga sjunken säl (Rathjen, 2023). Det senare anses vara en självklar del av jakten hos flera jaktutövare. Även månaden innan gråsälens pälssbyte kan påverka möjligheterna för bärgning, då gråsälarna är magra och sjunker lättare, enligt Härkönen, m.fl. (2023). SLU instämmer i att provtagning avseende biologi, hälsostatus och miljöindikatorer är viktig. Provtagningen bör utökas till att omfatta fler individer och, om övervakningen tillåter, utföras över hela jaktsäsongen. Ökad ersättning för provtagning och större avsättning för sälprodukter, skulle, tillsammans med djurskyddsaspekterna, kunna öka incitamentet för bärgning. Striktare villkor för bärgning bör införas i jaktbesluten. I jaktbesluten bör även anges strategier som kan underlätta bärgningen.

8. Övrigt

Kontakter med Naturvårdsverket före och efter säljakt, dvs undersökningsplikt av antal kvarvarande på kvot och rapporteringsplikt

SLU välkomnar att rapporteringsskyldighet vid påskjutning av säl förtydligats i jaktbesluten och på Naturvårdsverkets inrapporteringssida. Kunskap om påskjutning och risk för skadeskjutning bidrar till kunskapen av hur väl jakten fungerar ur såväl förvaltnings- som djurvälståndssynpunkt. Rapporteringen ger även underlag till forskning.

Rapporterings- och forskningsbehov vid säljakt

Att skjuta säl i vatten från stillastående båt är förenat med olika risker för skadeskjutning; att sälen eller båten rör sig (ex. vid vind eller att någon rör sig i båten) (Butterworth et al. 2007). Skadeskjutningsfrekvensen är, såvitt SLU förstår, inte känd när det gäller nuvarande jakt på säl i svenska vatten, och olika siffror har omnämnts vid jakt från land och båt i olika situationer och miljöer (Sand, Lund och Westerberg, 1997; Nammco Workshop On Hunting Methods For Seals And Walrus, 2004; Butterworth et al., 2007; Hampton et al., 2021). Det är viktigt att observerade skadeskjutningar dokumenteras och rapporteras, vilket skulle ge ett nödvändigt underlag för att bedöma jaktens djurvälståndskonsekvenser enligt jaktlagen (1987:259). SLU anser att mer forskning behövs kring skadeskjutningsfrekvens, främst vid stillastående båt på säl i vatten, men även ifall risken för skadeskjutning skiljer sig från landbaserad jakt på säl.

Utbildning

SLU anser att kravet på att ha genomgått utbildning för att jaga säl från båt fyller en viktig funktion för att utbilda jägare i hur de bör jaga och förvalta vad som för många är ett nytt vilt. SLU anser att det bör övervägas obligatoriska skjutprov i säljaksutbildningen som är anpassade efter sälarnas rörelsemönster i vatten.

Referenser

- Butterworth, A., Gallego, P., Gregory, N., Harris, S., & Soulsbury, C. 2007. Welfare Aspects of the Canadian Seal Hunt: Preliminary Report and Final Report. Document submitted to European Food Safety Authority (EFSA). <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2007.610>
- Hampton, J.O., Arnemo, J.M., Barnsley, R., Cattet, M., Daoust, P.Y., et al. 2021. Animal welfare testing for shooting and darting free-ranging wildlife: a review and recommendations. *Wildlife Research*, 48(7), 577–589. <https://doi.org/10.1071/WR20107>
- Rathjen, M. 2023. Djurvälstånd och djurskydd vid säljakt i Sverige. En kvalitativ och kvantitativ studie med fokus på jaktmetoder och utfall. Examensarbete 30 hp, Agronomprogrammet-Husdjur. Sveriges lantbruksuniversitet.
- Report of the Nammco Workshop On Hunting Methods For Seals And Walrus. 2004. North Atlantic House Copenhagen, Denmark. 7-9 September 2004. <https://nammco.no/wp-content/uploads/2016/09/Report-from-the-Workshop-on-Hunting-Methods-for-Seals-and-Walrus-2004.pdf>
- Lundström K, Hammar Perry D, Thor P, Ovegård M, Karlsson M. & Mion M 2025. Sälars roller i ekosystem och påverkan på fisk. *Aqua notes*, 2025:2, 1-135. <https://doi.org/https://doi.org/10.54612/a.5udj66v2pk>

Sand H., Lunneryd, S.G. & Westerberg, H. 1997. Praktiska erfarenheter från forskningsjakt på gråsäl. Rapport till Projekt Säl & Fiske.

Olin A, Bergström U, Bodin Ö, Sundblad G, Eriksson B K, Erlandsson M, Fredriksson R, Eklöf J 2024. Predation and spatial connectivity interact to shape ecosystem resilience to an ongoing regime shift. *Nature Communications* 15.

Bergström U, Berkström C, Sköld M (eds), Boström M, Börjesson P, Eggertsen M, Fetterplace L, Florin A-B, Fredriksson R, Fredriksson S, Kraufvelin P, Lundström K, Nilsson J, Ovegård M, Perry D, Sundelöf A, Wikström A, Wennhage H 2022. Long-term effects of no-take zones in Swedish waters. *Aqua reports* 2022:20. Swedish University of Agricultural Sciences.

Bergström U, Larsson S, Erlandsson M, Ovegård M, Ragnarsson Stabo H, Östman Ö, Sundblad G 2022. Long-term decline in northern pike (*Esox lucius* L.) populations in the Baltic Sea revealed by recreational angling data. *Fisheries Research* 251, 106307

Hårding KC, Salmon M, Teilmann J, Dietz R and Harkonen T (2018) Population Wide Decline in Somatic Growth in Harbor Seals—Early Signs of Density Dependence. *Front. Ecol. Evol.* 6:59. doi: 10.3389/fevo.2018.00059

T. Kauppinen, A. Siira, P. Suuronen, Temporal and regional patterns in seal-induced catch and gear damage in the coastal trap-net fishery in the northern Baltic Sea: effect of netting material on damage, *Fish. Res.* 73 (2005) 99–109.

S. Konigson, " A. Fjälling, S.-G. Lunneryd, Grey seal induced catch losses in the herring gillnet fishery in the northern Baltic, *NAMMCO Sci. Publ.* 6 (2007) 203–213.

S. Konigson, " S.-G. Lunneryd, H. Stridh, F. Sundqvist, Grey seal predation in cod gillnet fisheries in the Central Baltic Sea, *J. North. Atl. Fish. Sci.* 42 (2009) 41–47, <https://doi.org/10.2960/J.v42.m654>

M. Vetemaa, U. Paadam, " A. Fjälling, " M. Rohtla, R. Svirgsden, I. Taal, A. Verliin, R. Eschbaum, L. Saks, Seal-induced losses and successful mitigation using acoustic harassment devices in Estonian Baltic trap-net fisheries, *Proc. Est. Acad. Sci.* 70 (2021) 207–214.

Hav och vatten, 2025. Redovisning av regeringsuppdrag. Sälpopulationernas tillväxt och utbredning samt effekterna av sälskador i fisket och sälarnas roll i ekosystemet

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Noël Holmgren efter föredragning av koordinator Linda Ferngren. Synpunkter rörande djurskyddsaspekter har utarbetats av universitetsadjunkt Johan Lindsjö vid institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd samt Nationellt centrum för djurvälfärd samt övriga synpunkter av universitetslektor Fredrik Widemo vid institutionen för vilt, fisk och miljö.

Noél Holmgren

Linda Ferngren